

ਐਨ ਕੇ ਸੇਵੀ, ਜੇ.

ਬਚਨ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ- ਪਟੀਸ਼ਨਰ,

ਬਨਾਮ

ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਕੰਸੋਲੀਡੇਸ਼ਨ ਆਫ ਹੋਲਡਿੰਗਜ਼, ਪੰਜਾਬ,
ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਅਤੇ ਹੋਰ, - ਉੱਤਰਦਾਤਾ।

ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰ. 8147

8 ਅਪ੍ਰੈਲ 1991

ਈਸਟ ਪੰਜਾਬ ਹੋਲਡਿੰਗ (ਕੰਸੋਲੀਡੇਸ਼ਨ ਐਂਡ ਪ੍ਰੀਵੈਨਸ਼ਨ ਆਫ ਫਰੈਗਮੈਂਟ ਟੈਸ਼ਨ) ਐਕਟ, 1948—ਐੱਸ. 42 —ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ, 1950— ਕਲਾ. 226— ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ—ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲਕਾਂ ਦਾ ਖਟਾ—ਅਜਿਹੇ ਖਾਤੇ ਤੋਂ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਅਲਾਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜ਼ਮੀਨ — ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਧਿਰ ਵਜੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਨਾ ਕਰਨਾ—ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਦੇ ਹੁਕਮ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਯੋਗ — ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਛੱਡਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਅਣਸੁਣਿਆ - ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਕਾਫੀ ਨਹੀਂ - ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਨਵੇਂ ਸਿਰੇ ਤੋਂ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕੇਸ ਰਿਮਾਂਡ 'ਤੇ।

ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਕਿ ਇਸ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਸੀ ਪਰ ਇਹ ਸਿਰਫ ਇਸ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਸੀ, ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਲਈ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਮੇਰੇ ਖਿਆਲ ਵਿੱਚ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਮਾਲਕਾਂ ਕੋਲੋਂ ਇਹ ਇਲਾਕਾ ਖੋਹ ਕੇ ਲਾਭ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਅਲਾਟ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਦੇਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ। ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਨੋਟਿਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਾਲਕ ਲਈ ਨੋਟਿਸ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਤਹਿਤ ਸਭ ਤੋਂ ਘੱਟ ਲੋੜ ਤਾਂ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦਾ ਇਲਾਕਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖਾਤਮੇ ਤੋਂ ਵੱਖ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ। ਅਜਿਹਾ ਨਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ 'ਤੇ, ਇਸ ਥੋੜ੍ਹੇ ਜਿਹੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(ਪਰਾ ੫)

ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226/227 ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ :-

- (a) ਸਰਟੀਓਰੀ q ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਇਮਪਗਨ ਐਂਡ ਆਰਡਰਾਂ ਦੇ ਅਨੁਬੰਧ P/1 ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਪੀ/2 ਅਤੇ ਪੀ/41 ਉਸਨੇ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ; ;
- (b) ਉਪਰੋਕਤ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਮੰਡਮਸ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਜੋ ਕਿ ਰਿਜ਼ਰਵ ਤਲਾਬਾਂ ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ

ਤੋਂ ਬੇਦਖਲ ਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ;

- (c) ਕਿ ਕੋਈ ਹੋਰ ' ਰਿੱਟ ਆਰਡਰ ਜਾਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਿਸ ਨੂੰ ਇਹ ਮਾਨਯੋਗ ਅਦਾਲਤ ਉਚਿਤ ਸਮਝੇ) ਇਸ ਕੇਸ ਦੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਹੈ, ? . ਵੀ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ;

ਬਚਨ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਕੰਸੋਲੀਡੇਸ਼ਨ ਆਫ ਹੋਲਡਿੰਗਜ਼,
ਪੰਜਾਬ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਅਤੇ ਹੋਰ (ਐਨ.ਕੇ. ਸੋਢੀ, ਜੇ.)

- (d) ਕਿ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਤਤਕਾਲਤਾ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਅੰਤਰਿਮ ਰਾਹਤ ਲਈ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ, ਜਵਾਬਦਾਤਾਵਾਂ 'ਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਪੇਸ਼ਗੀ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸੇਵਾ ਨੂੰ ਨਿਪਟਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ;
- (e) ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਅਨੁਬੰਧ P /1 ਤੋਂ P/5 ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਾਪੀਆਂ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਛੋਟ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ;
- (f) ਕੇਸ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਘੋਖਿਆ ਜਾਵੇ;
- (g) ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਲਾਗਤ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ।

ਅੱਗੋਂ ਇਹ ਵੀ ਅਰਦਾਸ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਤਰਕਸੰਗਤ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ। ਅਜਿਹੇ ਹੋਰ ਰਿੱਟ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮਾਨਯੋਗ ਅਦਾਲਤ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਢੁਕਵੀਂ ਸਮਝੇ, ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜੋ ਜ਼ਮੀਨ ਅਲਾਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਉਹ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਵਾਰ ਇਹ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਨਾ ਪੂਰਾ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਨੁਕਸਾਨ ਅਤੇ ਸੱਟ ਲੱਗ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੀ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਨਿਆਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈ ਅਤੇ ਅਣਗਹਿਲੀ ਵਾਲੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾਉਣ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਸ੍ਰੀ ਪੀ.ਕੇ.ਪੱਲੀ, ਸ੍ਰੀ ਅਰੁਣ ਪੱਲੀ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਦੇ ਨਾਲ ਸੀ .
ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 4 ਲਈ ਸ੍ਰੀ ਅਮਰਜੀਤ ਮਾਰਕਨ, ਐਡਵੋਕੇਟ ।
3 ਲਈ ਐਡਵੋਕੇਟ ਸ੍ਰੀ ਵੀ.ਕੇ. ਕਟਾਰੀਆ ।
ਕੋਈ ਨਹੀਂ, ਮੇਰੇ ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1, 2 ਅਤੇ 5 ਲਈ ।

ਨਿਰਣਾ

ਐਨ.ਕੇ.ਸੋਢੀ, ਜੇ.

(1) ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਬਚਨ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਜੁਮਲਾ ਮੁਸ਼ਤਰਕਾ ਮਲਕਣ ਖੇਵਟ ਧਰਨ ਹੱਕਧਾਰਾਂ ਅਤੇ ਹਿਸਾਦਰਾਂ ਨਿਵਾਸੀਆਂ ਅਤੇ ਪਿੰਡ ਦੇ ਮਾਲਕਾਂ ਦੀ! ਈ ਮਵੀ ਕਲਾਂ, ਤਹਿਸੀਲ ਸਮਾਣਾ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪਟਿਆਲਾ ਨੇ ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨ ਭਾਰਤੀ ਸੀਵਿਟਿਅਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 228 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ 1 ਅਤੇ 2 ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ 5 ਫਰਵਰੀ, 1986, 21 ਜੁਲਾਈ, 1986 ਅਤੇ 11 ਅਗਸਤ, 1987 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਪਿੰਡ ਦੇ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਨਾ ਤਾਂ ਈਸਟ ਯੂਰਟਜਬ ਹੋਲਡਿੰਗਜ਼ (ਕੰਸੋਲਿਡੇਸ਼ਨ ਐਂਡ ਪ੍ਰੀਵੈਨਸ਼ਨ ਆਫ ਫਰੈਗਮੈਂਟੇਸ਼ਨ) ਐਕਟ, 194ਫਿ ਦੀ ਧਾਰਾ 42 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਸੁਣਿਆ ਗਿਆ, ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖੱਟਾ ਵਾਟਸ ਤੋਂ ਜ਼ਮੀਨ ਲਾਭ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਉਸਦੀ ਕਬਿਤ ਕਮੀ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰੋ।

(2) ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਹੈ ਕਿ 25 ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪਿੰਡ ਮਵੀ ਕਲਾਂ ਵਿੱਚ ਆਈ.ਐਸ ਇਕਸੁਰਤਾ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਜੋ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਜ਼ਮੀਨਦਾਰਾਂ ਦੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਸੁਣਨ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਈਆਂ ਅਪੀਲਾਂ ਅਤੇ ਸੋਧਾਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜ਼ਮੀਨ ਅਲਾਟ ਕਰਕੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਖੱਟਾ ਮੌਜੂਦ ਹੈ ਜੋ ਮੁਸ਼ਤਰਕਾ ਮਲਕਾਨ ਦੀ ਲਾਸ਼ ਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਉਕਤ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀ ਹਨ ਅਤੇ ਮਾਲ ਅਸਟੇਟ ਦੇ ਮਾਲਕ ਅਤੇ ਹਿੱਸੇਦਾਰ ਹਨ। ਪਿੰਡ ਮਵੀ ਕਲਾਂ (ਜਵਾਬ ਨੰਬਰ 3) ਦੀ ਗਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ ਦੇ ਮਕਸਦ ਨਾਲ ਇਹ ਜ਼ਮੀਨ ਸਾਲ-ਦਰ-ਸਾਲ ਨਿਲਾਮੀ ਕਰਕੇ ਚਕੋਟਾ ਵਿਖੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਿਰਾਏਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਲੀਜ਼ 'ਤੇ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਲਾਭ ਸਿੰਘ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੇ ਸਾਲ 1985 ਵਿੱਚ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 42 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਕੇ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਸੀ ਕਿ ਮੁੜ ਵੰਡ ਸਮੇਂ ਉਸ ਨੂੰ ਅਲਾਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜ਼ਮੀਨ 6-10 ਸਟੈਂਡਰਡ ਕਨਾਈਆਂ ਦੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਘੱਟ ਸੀ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਘਾਟ ਚੰਗਾ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇ। ਅਮਰੀਕ ਸਿੰਘ ਪੁੱਤਰ ਸੁੱਚਾ ਸਿੰਘ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਨੂੰ ਜਵਾਬਦੇਹ ਵਜੋਂ ਫਸਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਕੰਸੋਲੀਡੇਸ਼ਨ ਆਫ ਹੋਲਡਿੰਗਜ਼, ਪੰਜਾਬ ਵੱਲੋਂ ਜਾਰੀ ਨੋਟਿਸ 'ਤੇ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਨੇ ਸੇਵਾ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਹਾਜ਼ਰੀ ਨਹੀਂ ਭਰੀ, ਜਦਕਿ ਅਮਰੀਕ ਸਿੰਘ ਪੁੱਤਰ ਸੁੱਚਾ ਸਿੰਘ ਪੇਸ਼ ਹੋਇਆ। ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਮੇਰੇ ਅੱਗੇ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਕਿ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਦਾ ਸਰਪੰਚ ਲਾਭ ਸਿੰਘ ਨਾਲ ਰਲਾ ਕੇ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਮੈਨੂੰ ਡਰ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਸਰਪੰਚ ਦੀ ਗੱਲ ਸੁਣੇ ਬਿਨਾਂ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਖੋਜ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ, ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਸਥਿਤੀ ਕਿੰਨੀ ਵੀ ਸ਼ੱਕੀ ਕਿਉਂ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਲਾਭ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਉਕਤ ਅਮਰੀਕ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਡਾਇਰੈਕਟਰ-ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਨੇ ਪਾਇਆ ਕਿ ਲਾਭ ਸਿੰਘ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 4 ਨੂੰ ਅਲਾਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਖੇਤਰ 6-10 ਸਟੈਂਡਰਡ ਕਨਾਈਸ ਘੱਟ ਸੀ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ 5 ਫਰਵਰੀ, 1986 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਕੇਸ ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਨਾਲ ਇਕਸੁਰਤਾ ਅਫਸਰ ਨੂੰ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ: -

“ ਉਸ ਨੂੰ ਮੌਕੇ ਦਾ ਦੌਰਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਰਿਕਾਰਡ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ

ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਅਲਾਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਘੱਟ ਗਿਰਾਵਟ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਹ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਬੰਧਤ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦੇਵੇਗਾ।”

ਰਿਮਾਂਡ 'ਤੇ, ਤਸਦੀਕ ਅਫਸਰ-ਜਵਾਬਦਾਰ ਨੇ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਜਿਸ ਦੇ ਸਰਪੰਚ ਕਸ਼ਮੀਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ, ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਇਕ ਧਿਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ। ਦਿਖਾਈ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ। ਲਾਭ ਸਿੰਘ, ਜੋ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 42 ਅਧੀਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਸੀ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕ ਸਿੰਘ, ਕੰਸੋਲੀਡੇਸ਼ਨ ਅਫਸਰ ਨੇ 21 ਜੁਲਾਈ, 1986 ਦੇ ਆਪਣੇ ਹੁਕਮਾਂ ਰਾਹੀਂ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਲਾਭ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਖਸਰਾ ਨੰਬਰ 59/12/2, 13, ਨੂੰ ਇੱਕ ਇਲਾਕਾ ਅਲਾਟ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। 18, 19/1, 24 ਅਤੇ 57/20/6. ਇਹ ਇਲਾਕਾ ਮਾਲਕਾਂ ਦੇ ਖੱਟਿਆਂ ਤੋਂ ਖੋਹ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਖੇਤਰ ਦੇ ਮਾਲਕ ਦਾ ਨਾਂ ਜੋ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲਾਭ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, "ਮੁਸ਼ਤਰਕਾ ਮਲਕਣ ਅਤੇ ਪਿੰਡ ਹਸਬ ਰਸਦ ਰਕਬਾ ਖੇਵਟ ਦੇ ਹੋਰ" ਵਜੋਂ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਭਾਵਨਾ

**ਬਚਨ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਕੰਸੋਲੀਡੇਸ਼ਨ ਆਫ ਹੋਲਡਿੰਗਜ਼,
ਪੰਜਾਬ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਅਤੇ ਹੋਰ (ਐਨ.ਕੇ. ਸੋਢੀ, ਜੇ.)**

ਕੰਸੋਲੀਡੇਸ਼ਨ ਅਫਸਰ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਖਿਲਾਫ ਨਾਰਾਜ਼ ਬਚਨ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਨੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 42 ਤਹਿਤ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਕੋਲ 21 ਜੁਲਾਈ, 1986 ਦੇ ਕੰਸੋਲੀਡੇਸ਼ਨ ਅਫਸਰ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਮੁਸ਼ਤਰਕਾ ਮਲਕਣ ਦਾ ਰਕਬਾ ਲਾਭ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਿੰਘ ਨੇ ਕੇਸ ਦਾ ਰਿਮਾਂਡ ਲੈਣ ਸਮੇਂ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਕੰਸੋਲੀਡੇਸ਼ਨ ਆਫ ਹੋਲਡਿੰਗਜ਼, ਪੰਜਾਬ ਵੱਲੋਂ ਪ੍ਰੋਪਰਾਈਟਰਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਵਾਈ ਦਾ ਕੋਈ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤੇ ਬਿਨਾਂ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕੰਸੋਲੀਡੇਸ਼ਨ ਆਫ ਹੋਲਡਿੰਗਜ਼ ਵੱਲੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਪੰਜਾਬ ਨੇ 11 ਅਗਸਤ, 1987 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਨੂੰ ਫਸਾਇਆ ਜਾਣਾ ਕਾਫ਼ੀ ਸੀ ਅਤੇ ਸਰਪੰਚ ਦੇ ਸੇਵਾ ਨਾ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਪਿੰਡ ਦੇ ਮਾਲਕਾਂ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਨੂੰ ਗ੍ਰਾਮ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੋਈ ਸੁਣਵਾਈ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਪੰਚਾਇਤ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਮੌਜੂਦਾ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨੋਂ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

(3) ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 42 ਅਧੀਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਲਾਭ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਕੰਸੋਲੀਡੇਸ਼ਨ ਆਫ ਹੋਲਡਿੰਗਜ਼, ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਤਾਂ ਭਾਵੇਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਲਕਾਂ/ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਨਾ ਤਾਂ ਜਵਾਬਦੇਹ ਵਜੋਂ ਫਸਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦਾ ਕੋਈ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਜਦੋਂ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਤਸਦੀਕ ਅਫਸਰ ਕੋਲ ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਗਿਆ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵੀ ਹੰਗਾਮਾ ਹੋਇਆ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਤਸਦੀਕ ਅਫਸਰ ਨੇ ਲਾਭ ਸਿੰਘ ਦੀ ਕਮੀ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਉਸ ਨੂੰ ਮੁਸ਼ਤਰਕਾ ਮਲਕਣ ਦਾ ਇਲਾਕਾ ਅਲਾਟ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਤੋਂ

ਮੁਸ਼ਤਰਕਾ, ਮਲਕਾਨ ਦਾ ਇਲਾਕਾ ਅਲਾਟ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਮਾਲਕ ਜ਼ਰੂਰੀ ਧਿਰ ਸਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ।

(4) ਲਾਭ ਸਿੰਘ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੇ ਸਟੈਂਡ ਨੂੰ ਵਿਵਾਦਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਦਾ ਕੇਸ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਉਸ ਨੂੰ ਅਲਾਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਮਾਲਕ ਮੁਸ਼ਤਰਕਾ ਮਲਕਾਨ ਸੀ, ਪਰ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਵਾਈ ਦਾ ਕੋਈ ਮੌਕਾ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਸੀ। ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਜੋ ਇਸ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਵੀ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਜਾਂ ਕੰਸੋਲਿਡੇਸ਼ਨ ਅਫਸਰ ਅੱਗੇ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਈ, ਫਿਰ ਵੀ ਇਸ ਨੇ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰ: 5 ਫਰਵਰੀ, 1986 ਅਤੇ 21 ਜੁਲਾਈ, 1986 ਦੇ ਦੋਵਾਂ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। 2296 ਆਫ 1987, ਜੋ ਕਿ 23 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1987 ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਹੁਕਮ, ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਅੰਤਮ ਬਣ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦੁਬਾਰਾ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਵਿਰੋਧੀ ਵਿਵਾਦਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਮੈਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਤਾਕਤ ਮਿਲਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਲਾਭ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਕਬਿਤ ਘਾਟ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਜਿਸ ਖੱਟੇ ਵਿੱਚੋਂ ਇਲਾਕਾ ਅਲਾਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਹ ਮੁਸ਼ਤਰਕਾ ਮਲਕਣ ਅਤੇ ਪਿੰਡ ਹਸਬ ਰਸਦ ਰਕਬਾ ਖੇਵਟ ਦੇ ਹੋਰਾਂ ਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਕਿ ਇਸ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਸੀ ਪਰ ਇਹ ਸਿਰਫ ਇਸ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਲਈ ਸੀ। ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਲਈ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਮੇਰੇ ਖਿਆਲ ਵਿੱਚ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਮਾਲਕਾਂ ਕੋਲੋਂ ਇਹ ਇਲਾਕਾ ਖੋਹ ਕੇ ਲਾਭ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਅਲਾਟ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਦੇਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ। ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਨੋਟਿਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਾਲਕ ਲਈ ਨੋਟਿਸ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਤਹਿਤ ਸਭ ਤੋਂ ਘੱਟ ਲੋੜ ਤਾਂ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦਾ ਇਲਾਕਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖਾਤਮੇ ਤੋਂ ਵੱਖ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ। ਅਜਿਹਾ ਨਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ 'ਤੇ, ਇਸ ਥੋੜ੍ਹੇ ਜਿਹੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। 5 ਫਰਵਰੀ, 1986 ਅਤੇ 21 ਜੁਲਾਈ, 1986 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਵੱਲੋਂ ਪਿਛਲੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਨਾਲ ਪਿੰਡ ਦੇ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਉਹ ਨਾ ਤਾਂ ਧਿਰ ਵਜੋਂ ਉਲਝੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਲਾਭ ਸਿੰਘ ਦੀ ਕਬਿਤ ਘਾਟ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖੱਟੇ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਖੇਤਰ ਕੱਢੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੰਸੋਲਿਡੇਸ਼ਨ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਨਹੀਂ ਸੁਣਿਆ ਗਿਆ।

(5) ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਵਿਵਾਦ ਕੀਤਾ ਕਿ ਲਾਭ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਮੁੜ ਵੰਡ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸਮੇਂ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਕਮੀ ਸੀ ਜਦੋਂ ਕਿ ਲਾਭ ਸਿੰਘ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੇ ਰਿਕਾਰਡ

ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਰੱਖੇ ਹਨ ਜੋ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਅਲਾਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਇਲਾਕਾ ਘੱਟ ਸੀ। ਏਕੀਕਰਨ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਵਧੀਆ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਸਾਰੇ ਵਿਵਾਦਿਤ ਸਵਾਲ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226 ਤਹਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਉਠਾਉਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਕਿਉਂਕਿ ਮੈਂ ਇਸ ਕੇਸ ਨੂੰ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਕੰਸੋਲੀਡੇਸ਼ਨ ਆਫ ਹੋਲਡਿੰਗਜ਼, ਪੰਜਾਬ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਕੋਲ ਵਾਪਸ ਭੇਜ ਰਿਹਾ ਹਾਂ, ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਸਵਾਲ ਉੱਥੇ ਉਠਾਉਣ ਲਈ ਧਿਰਾਂ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੋਵੇਗਾ।

(6) ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ 5 ਫਰਵਰੀ, 1986, 21 ਜੁਲਾਈ, 1986 ਅਤੇ 11 ਅਗਸਤ, 1987 ਨੂੰ ਉੱਤਰਦਾਤਾ 1 ਅਤੇ 2 ਦੇ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਡਾਇਰੈਕਟਰ (ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਨੰ.) ਕੋਲ ਵਾਪਸ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। 1) ਇਸ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਨਾਲ ਕਿ ਉਹ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ, ਜੋ ਕੋਈ ਹੋਵੇ, ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਲਾਭ ਸਿੰਘ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਨਵਾਂ ਫੈਸਲਾ ਕਰੇ। ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵਕੀਲ ਰਾਹੀਂ 13 ਮਈ, 1991 ਨੂੰ ਜਵਾਬ ਨੰਬਰ 1 ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਕੋਈ ਖਰਚਾ ਨਹੀਂ।

ਜੇ.ਐੱਸ.ਟੀ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਡੋਲਮਿਨ